

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

De sancto Jacobo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Iacobo

fecit. quā statim vt ei⁹ simbriā tetigit publi
cauit dicens. Quis me tetigit. Scō de ve
nia certificādo eā dicit. Remittit tibi pec/
cata. tangi ab ea se pmittēdo **Joh. xx.** **Ma**
ria. Mira res. **D**za tetigit archā figuralez
z pculsus est. q̄ tamen legitimo vrebaf ziu
gio. **Mer**etrix rāgit dñm arche vez deū et
hoies. z pmittit. **S**z h in figura ptingebāt
nob. vt des spes peccōibz de venia. **Tertio**
ei p⁹ resurrectionē pncipalr aparēdo. **Ap**/
paruit primo **M**arie magdalene. **Quarto**
quia ei angelicū officiu comisit qñ ei dixit.
Vade ad frēs meos z dic eis. **Ascendo** ad
p⁹em. **Uñ** ipa gaudia. gaudia dulc⁹ resurre
ctionis z pconia sue ascētionis apls annū
ciauit. **Prop** qd vocat ap⁹z apostola. i.
nūciauit ap⁹z missa in bonis ad ap⁹os.
Aplus enim interpretat missus. **Quartum**
dilectionis signū exhibuit ei xps. eā in bo
no pfectissime pfirmādo. cū dicit. **Vade** in
pace. q. d. sis pacifica in scia. vt ampli⁹ nō
p⁹turberis a culpa. **D**abuit igit pacē. i. trā/
quillitatē. qz oibz vicis pfecte subiungatis.
caro obediuit rōni. ratio sō deo. **Et** ita p
hāc pacē pccōz puenit ad pacēz eternitatis.
Ad quā nos pducit dñs. zc.

De sancto Iacobo.
Sermo. XXXVI.

Nescitis quid pe/
natis. **Mat. xx. et Marc. x.** **Si**
intra saluatoris. **snias.** ois q̄ vult
puenire ad sublimitatem celest⁹ glē necesse
h⁹z pus hūiliari h i terr⁹. eo q̄ nō nisi q̄ hūi
liat h i terr⁹ exaltabitur in celis. **Lū. xiiij.**
et. xvij. **Et Job. xxij.** Qui humiliatus fue
rit erit in glā. **Et Prover. xxij.** Hūilez spū
suscipiet glā. **Reuera** stultissim⁹ ē q̄ p aliam
viā q̄ hūilitatē z tribulatiōis pñs illuc vult
accedere. z sine labore pmiū cape omni iusti
cia repugnāte. **Dicit** em **Bre.** in qdā omel.
sup **Lucā** q̄ ad mag⁹ pmta nō puenit nisi p
mag⁹ labores. nec coronabit nisi qui le
gitime certauerit. sic ait apls. **Uñ** stult⁹ est
miles q̄ cingi vult auro. z nūq̄ pugnabit i
cāpo. cū dicat poeta. **Vile** dec⁹ qd nō eretit
p⁹m labor. **Nō** em venit ad sūmaz pacē nisi
q̄ mag⁹ strepitu cum inimicis pugnat. in
quit glosa quedā sup ps. **it.** **Vinc** dicat **Pe**
trus damian⁹ in fmōe de vno martire. **De**
licat⁹ est miles q̄ pus vult vicere anteq̄z di
micare incipit. **Qui** vult sine pugna victo

riam aut sine victoria anhelat ad palmam
Stult⁹ agricola q̄ vult surgētes autumnū
botros d vite suauiter carpe z negligit ppa
ginū surculos laboriose plātare. **Lupit** i/
plere frugibz horreū nō curat extolere ex
horrescente vepribz agrū. **Quocirca** subdit
idē. q̄ nob expedit angustā laboris viā ar
ripe cū scis in h scō. si postmodū volum⁹
ad eoz latitudinē gaudij puenire. **Qui** em
dicit se in xpo manere d⁹ sic xps z ipse am
bulare. **Proculdubio** at a vestigijs xpi ex
orbitat q̄ angustā viā fugiēs latā viā calcat
Per mltas em tribulatiōes oportet nos i
trare in regnū celoz. **In** q̄b sōbis bzeuiter
redarguit hūana ambitio indigne hono
res appetēs. qz talibz qui indigne honores
ambiūt d⁹ a deo. **Nescis** qd peratis. **Nec** im
merito. **Si** em pensum⁹ ardua z alta pbi
tas merita q̄b ad honore veniendū est. **Si**
psiderem⁹ z picula cū q̄b in honore viuē
dū est. **Et** si pōderem⁹ mutue obligatiōis
debita q̄b ex honore vnicuiq̄z qd suum est
reddendū est. **Certe** p⁹ h mōi ardua meri
ta. p⁹ dāna z picula. z p⁹ obligatiōis debi
ta. vere d⁹ omibz ambientibz honores. **Nec**
scitis qd peratis.

Dixi primo **Q**si pensum⁹ ar
dua z alta pbi
tas merita q̄b ad honore veniendū est me
rito audire merebimur. **Nescis** qd peratis
Sic em dicit **Aresto.** iij. ethicoz. **Nullus**
p⁹au⁹ dign⁹ est honore. qz sicutis pmiūz est
honor. **Et** q̄ ipse pcludit q̄ ad honorem ve
niendū est p sicutē. qd vtiq̄z ē difficile et ar
duū. qz sicutis est circa difficile. **Ethicoz.**
Recto igit ordie p⁹uato nō p honore ad vir
tutē. sed sicutē ad honore veniendū ē. **Iur**
ta illud **Aug.** li. v. de ciuitate dei. **Glaz** z ho
nore nō d⁹ seq̄ sicutis. s⁹ ipse honor d⁹ sequi
sicutē. **In** cui⁹ signū narrat **Aug.** in li. v. de
ciuitate dei. **Romani** antiq̄z virtutem et
honore sicut duos deos colebāt q̄b duas
edes sine duo tēpla pstruxerāt. sic ad se in
uicē ordinata z pūcta. q̄ nullus posset in
trare templū honoris nisi pus tēplū virtu
tis trāsiret. ad significandū q̄ nemo apud
eos honore reportasset nisi cū p sicutis pbi
tatem meruisset. **Et** ideo dicit **Aresto.** iij.
Ethicoz. c. ij. **Qm** veritatē solus bonus
honorandus est. **Unde** **Romanoz** ij. d⁹.
Honor z par omni opanti bonū. **Quis** au
tem honor debet virtuti sicut premium

De sancto Iacobo

perfecte ratione. **Ps.** Ascendunt usque ad celos. sed per honores. et descendunt usque ad abyssos sed per peccata. Et sequitur. Turbati sunt et mori sunt sicut ebrius. et omnis sapientia eorum deuorata est. Quia sapientes sunt ut faciant mala. bona autem facere nesciunt. **Sexta.** quia infatuat. **Eccii. xxxiiij.** Quasi qui apprehendit umbram et persequitur ventum. sic et qui attendit ad uisa mendacia. Propter hoc dicit **Ps.** Qui homo positus in honore non intellexit. scilicet secundum Innocentium. qualis fuit. qualis est. qualis futurus est. comparatus est iumentis insipientibus. Et habet multas rationibus. Primo. quia homo in honore positus inclinat se ad terrena. **In ps.** Oculos suos statuerunt declinare in terram. Secundo. quia tamen que carnis sunt querunt. **Philippens. iij.** Quorum deus uenter est. **Romanor. viij.** Qui enim secundum carnem uiuunt que carnis sunt sapiunt. Tertio. quia unus alium indiscere impetit. **Ezechielis xxxiij.** Lateribus et bumeris impingebatis. et cornibus uestris uentilabatis omnia infirma pecora donec dispergerentur foras. id est. pauperes et debiles opprimebatis per iniustam rapinam. Quarto. selesorem non discernit. **Ecclesiastici. xxxiiij.** Equus emissarius sic et amicus subannator. sub omni supra sedente hinnit. Hoc est dicere. quod honorati et potentes suis superioribus rebellant et contradicunt. Et ideo Agellus poeta dicit leges similes esse araneorum telis. que paruas muscas capiunt. a magnis autem animalibus rumpuntur. **Unde Jeremias** conqueritur illud caplo quanto dices. **Uadam** ad oprimates. et ecce hi simul confregerunt iugum. ruperunt uincula. Propter has conditiones tam turpes. tam malas. que etiam periculosas et damnositas multi non solum catholici sed etiam gentiles refutabant honores. Et primo ideo. quia considerabant honores dignitatem esse fantasticam. id est. transitoriam. **Iuxta illud ps.** Uidi impium super altarium et elenatum sicut cedros libani. Et transiit. et ecce non erat. quasi uentum et non est inuentus locus eius. **Psal. xxxv.** Quod exponit Innocentius quartus dicens. Uidi impium super altarium. id est. ultra quod debuit. et super illud altarium honoribus et elenatum superbia. non parum. sed sicut cedros libani. id est. sicut cedri sunt excellentiores alijs arboribus. et pre-

cipue cedri et libano. Ita ipse impius omnibus se superponit in corde suo. Et sequitur. Transiit. sed ad contemplanda eterna. Et ecce quasi in euidenti et in proximo uidi quod non erat. id est. quod sua dignitas nulla erat et suum esse non esse erat. quia socius eius qui non est. sed dyaboli. **Unde Gregorius** Cum eterna retributio cogitatur presens gloria que sit nulla cognoscitur. Secundo antiqui spreuerunt honore dignitatem. quia considerabant eam esse timore. solitudine. et anxietate plenam. Mundus enim continue commouet gentem contra gentem. et regnum contra regnum. ut dicit saluator **Matthei. xij.** Ubi et si omnibus. tamen plus honoratis timendum est. quia rami in summo positi plus a vento quasi flantur. iuxta illud poete. Perfrat altissima uenti. **Unde sicut** probat Boetius in de consolatione. philosophie. **Istud regnum honoris est regnum timoris** Narrat Macrobius de somno Scipionis libro primo de Dionisio tyranno. quod cum quidam cum miles beatum diceret. Ille uolens uitam suam miseram esse ostendere. factus solenni conuiuio illum militem in loco suo ad mensam locauit. et euaginatam gladium super caput sedentis tenuissimo filo appendit. Cum autem ille miles nec commedere nec consolari potuisset. uidens sibi mortem imminere et gladii appensione. Dixit illi Dionisius. Talis est uita mea. scilicet. ceter in continuo timore. quam tu beatam estimas. Quomodo enim felix esse poterit qui timere non cessat. Idem narrat Tullius. in questionibus. Et ideo dicit apostolus. Qui preest in honore preest in solitudine. **Romanor. xij.** Et propter hoc christus dicit fugisse dum eum rex turbam facere uoluisset ut dicitur **Iohannis. vi.** docens nos fugere mundanas dignitates. **Unde dicit Crisostomus** ibidem in omelia. xij. Qui cum quidam nobilis triumphator romanus dicitur. **Tyrus** triumphasset de bello quo pro romanis hostes debellauerat. subito respexit in aquas. et uidit faciem suam quasi cornutam. Estimans autem se delusum in aqua. manum ad caput apposuit et cornua in fronte inuenit. Quod bene poterat esse operatione sarbane. qui gentilibus illudebat. et eos ad seruendum sibi tunc per temporalia alliciebat. **Iste ergo** consuluit quendam prophetam. quid hoc significaret. Et informatus fuit. quod si ipse Romanus

Intraret rex et imperator fieret. quia hoc a consulis romanis iam diffinitum erat. Unde metricè sibi dicit. Tu modo rumpe moras portasq; intrare potentes. At prospera sic fata iubet. vrbe receptus Rex eris et sceptro tutus poteris perhenni. Quod ille audiens statim cum indignatione a ciuitate recessit. Nec eam perpetuis temporibus voluit intrare ne rex fieret. Unde et si omnibus timendum est. magis tamen i dignitatibus constitutis. Quia vt ait Tullius libro secundo de offic. Qui se metui volunt a quibusdã necesse est vt eosdem metuant ipsi. Et ponit exemplum de dyoniso tyranno. qui tñ timuit q̄ etiam capillos barbe sue ab aliquo radii permittere nõ p̄sumpsit. sed ardenti carbone sibi sol⁹ adurebat capillos. Similiter recitat Tullius de Alexandro frigio. qui non audebat intrare cubiculum donec vnus familiaris cum gladio euaginato prederet. Qui ciuitas vxoris sue scrutaretur ne aliquod ferum abscondisset ad eum occidendum. Et tamen ab ea finaliter fuit occisus propter pellicanus seu concubinaris suspicionem. Tertio fugiebant honoris dignitatem considerantes eam vicis implicatam. Nam sicur dicit Gregorius. deus potentes abijcit. quia eo ipso quo quis p̄minet ceteris cogitatione propria intumescit. Sunt ergo tria vicia annexa dignitatibus. Primo superbia. Quia vt ait Gregorius vbi sup. Humana mens plurimum exollitur etiã cum potentia nulla fulcitur. quanto magis se in altum erigit cū se potestas adiungit. Secundo dignitatibus annexa est cupiditas. Quia enim multis indiget. omnia cupiunt. omnia concupiscunt. vt dicit Seneca de Alexandro. Q̄ vastabat furor eum ex cupidine aliena vastandi. Et Valerius. q̄ cum Anaxarctus ex precepto Homozeti i finita virozũ fortium acta laudabilia corã Alexandro narrasset. Respondit. Deu me q̄ ne viro quidez ad huc sim potitus. Tertio dignitatibus annexa est luxuria. Quia prodit quasi ex adipe iniquitas eorum. vt dicitur in psalmo. Patet in rege Dauid et Salomone et Nerone. et in alijs multis. Similiter legitur de sancto Gregorio et Amonio. qui cum in episcopum eligi deberet aurem sibi sinistrãz obruncat vt inabilis ad hoc fieret. Lunã hoc nõ obstan

te nichilominus ad cathedraz traheretur. linguam voluit mordere. Quod vidēs episcopus Dorobens et alijs episcopi dimiserunt cum in pace. Tot igitur tantisq; periculis et honoribus attente consideratis. recte potest dicere honorem ambiens. Rescitis quid petatis. Sicut em̄ dicit Seneca. Honor est res tumida. vana. ventosa nullum habens terminum. Et ideo si q̄s eam petat a deo vel ab homine recte ei potest dici. Rescitis quid petatis.

Dixi tertio q̄ si consideremus mutue obligatiõis debita q̄bus et honore vnicius quod suũ est. reddendum est. Certe nobis diceretur honorem petentibus. Rescitis quid petatis. Cum enim honor nõ sit in honorato sed in honorante. vt dicit philosophus p̄mo Ethicor. Certe nõ solum honoratus. vt iam dictum est. sed etiã honorans est in magno et difficilimo statu. quia multis obligatur quod suum est. Iuxta illud apostoli. Cui honorem honorem. cui rectigal vetigal. Unde dicit Thomas. Q̄ sicut in alijs rebus et humanis negocijs opus est iusticia distributua etiã in honoribus. sicut dicit Robertus Holgoth. debem⁹ honores inuicem comunicare. Est autē triplex honor. scz honor subiectionis et obedientie. honor supporationis et beneficentie. honor affectionis et beniuolentie. Primus honor debetur prelati et principibz. Dicit em̄ Aristoteles quinto Ethicorum. Q̄ quilibet tenetur ei dare mercedem qui pro se laborauit. Barthei. r. Dign⁹ est mercenarius mercede sua. Sed princeps laborat pro tota multitudine. igitur danda est merces ei a tota multitudine. Decautē merces tota honor est et gloria. Et cui ista non sufficit tyrãnus est et nõ princeps. Petri. ij. Deum timere. regem honorificare. Et concordat apostolus. i. Thimo. q̄nto. Qui bene presunt pb̄i duplici honore digni habeantur. Blosa. vt scz eis obediatur et necessaria ministrant. Secundus honor est supporationis et beneficentie. Qui maxime debetur parentibz. Deuteronomij. v. Honora patrem tuũ et matrem tuã Deuteronomij. xxvij. Maldictus qui nõ honorat patrem suũ et matrem suã. Contrario Benedic⁹ q̄ honorat parentes suos. Istud

Annexa sunt tria vicia

De sancto Laurentio

patet de Jacob q̄ meruit benedictioez a patre. quia eū honorauit. offerendo ei cibum iuxta eius voluntatē. Genes. xvij. Contra riam tamen faciūt bodie filij parentibus nō offerendo eis cibū z p̄mittentes mendicare eisdem. cū tamē ipi mendicātes deberēt eos nutrire. Sicut narratur de conijis. que parentes suos senes nutriūt. Tertius honor est affectionis et beniuolentie. q̄ debetur hominibus. i. Petri. ij. Omnes honorate. fraternitatem diligite. Ubi interlincaris dicit. vnumquēq̄ ad hoc teneri pro posse suo. Et Romanor. xij. Honore inuicem p̄uenientes. nō alia sapientes. s̄ hu milis us consentientes. Unde et christus magis honorauit illos q̄ plus p̄ eo seruose meruerunt. Sic fecit beatus Jacobus qui viriliter cum fratre respondit x̄po. Possumus bibere calicem tuū. id est. passionem tuam pati. Et ideo meruerūt sedere a dextris suis. sicut mater petij. Isto mō etiam si nos volumus consequi sedem regni celestis. necesse prius bibemus poculū amarum. scilicet tribulationē vite presentis. et hoc in memoriā nostri saluatoris. quia semper in tribulatione dat aliquā consolationem. Ps̄. In tribulatione dilatasti michi. Et iterum. Cum ip̄o sum in tribulatione zc.

De sancto Jacobo. lxxvii
Sermo. xxxvii

Qui amat animā suā p̄det eā. Johā. xij. Qm̄ vt ait Aug. in li. de f̄a religioe. Et sup eplaz ad Roma. c. xij. Vita hūana q̄ fructu corporis delectata negligit deuz inclinā ad nichilū. z est ista neq̄cia derestabil. Hoc pacto at̄ vita carnal̄ z terrena efficit z ob hoc etiā caro z terra noiāt. Et q̄ diu ē ita f̄gnū dei nō possidebit z eripit ei q̄d amat. Iuxta illō Jo. xij. Qui amat aiaz suā i h̄ mū. p̄ eā. Alto magis aia diligēs terrena. Amat ei q̄d z min⁹ est q̄ vita. Et post pauca subdit. Q̄ talis aia trahit ad penas. qz diligēdo inferiora i egestate voluptatū suaz z i doloribz ap̄d iferos ordinat. Dec Aug. Et q̄d uerbis clare p̄z q̄ sit piculosus amor p̄nc̄ sc̄l̄ et carnaliū voluptatū. q̄ aiaz ordināt ad iferos z ad p̄petuā egestatē p̄ducunt. Quap̄t dei fili⁹ volēs nos retrahē ab h̄ inordinato aie n̄re amore ne p̄dam⁹ eā finalr. venit in mundū salutiferā offerēs doctrinaz

qua p̄sultū dicēs in f̄bis. possit. Qui amat aiaz suā p̄det eā. In q̄b f̄bis amonemur ne aiaz n̄raz amore inordinato p̄dam⁹ z finaliter amittam⁹. Qd̄ tūc faciem⁹. si aie nobilitatē. amoris illiciti infructuositatē. z finalis tribulatiōis penalitatem attēdam⁹. Nā. p̄pter nobilitatē aie nō est ip̄a aia voluptate carnali deturpāda. p̄pter amoris carnalis infructuositatē nō est voluptas appetenda. et p̄pter pene finalis acerbitatez omnino est voluptas fugienda.

Dixi primo q̄ admonemur i f̄bis p̄missis ne aiaz nostrā p̄dam⁹. Qd̄ tūc fiet si aie nobilitatē diligēter attēdam⁹. Nobilitas anie attēdit ex tribz. scilz ex ope creatōis. ope re creatōis. z mercede retributiōis. Ex ope creatōis p̄mo. qz creata est ad ymaginez z ad similitudinem dei. Gen. p̄mo. Et in ps̄. Signatū est sup nos lumen vult⁹ tui dñe. In h̄ aut̄ maxime dignitas z nobilitas aie n̄re attendit q̄ est immortal̄. Uñ in h̄ q̄dā mō assilat deo in perpetuitate. Q̄ at̄ sit immortalis tripliciter ostendit. Primo p̄blica auctoritate. Secdo catholica p̄dicatiōe. Tertio miraculor approbatōe. Primū p̄z p̄ Platonē de aia. Q̄ aia hūana est immortal̄. z f̄m hoc si vicerit passiones vel ab eis victa fuerit p̄miabit vel puniet post mortē. Et h̄ q̄d p̄cordat cū euāgelio p̄nti. i. q̄ d̄r. Qui amat aiaz. scz se q̄ndo suas passioēs. p̄det eā post mortē. Qui aut̄ odit. vincēdo eas. custodit eā in vitā eteruā. Secdo immortalitas anie ostendit catholica p̄dicatiōe. q̄ tripliciter h̄ ostendit. Primo ex diuina bonitate. q̄ vult suos amicos sibi quincere pur̄ h̄ iustum est vij. Ethicoz. Uñ Coz. xv. Si i hac vita t̄m sperātes sum⁹. miserabiliores sum⁹ oibus hominibz. Secdo ex diuina eq̄rate qua reddendū est vnicuiq̄ q̄d suū est. Uñ cum h̄ bonis nō reddat bonū. necesse ē ponere aliā vitā in q̄ h̄ reddat. Tertio p̄z ex diuina veritate que nullū fallit. sed sicut p̄misit bonis p̄mia. ita malis supplicia. Necesse ē ponere aliam vitam in qua hoc implebitur. Et quibus partz anime immortalitas. Tertio immortalitas anime ostendit miraculorum approbatione. Sicut patet de multis animabus tam damnatorū q̄ beatorum. que post mortem multis apparuerunt. Prout sufficienter approbat beatus